

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9079/2547

นางอัม พลเสนผู้ร้อง นางมะปราง แพทองคำผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1718

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามคำร้องของผู้คัดค้านอ้างว่า นาย อ. เป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายในขณะที่ผู้ตายถึงแก่ความตาย นาย อ. จึงมีฐานะเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตายและมีสิทธิได้รับทรัพย์มรดกของผู้ตายอยู่ส่วนหนึ่ง ต่อมาเมื่อนาย อ. ถึงแก่ความตาย ทรัพย์มรดกของนาย อ. ซึ่งตามกฎหมายย่อมตกทอดแก่ทายาทโดยธรรม ซึ่งมีผู้คัดค้านซึ่งอ้างว่าเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนาย อ. รวมอยู่ด้วย ทั้งผู้คัดค้านอ้างว่าผู้ร้องมิใช่ทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้ตาย เนื่องจากผู้ตายยังมีทายาทลำดับก่อนผู้ร้องซึ่งยังมีชีวิตอยู่ และผู้ร้องยังประพฤติตนไม่เหมาะสม ทำผิดหน้าที่ในการจัดการทรัพย์มรดกของผู้ตาย สมควรถูกถอดออกจากการเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายและตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย หากเป็นจริงตามข้ออ้างของผู้คัดค้านดังกล่าวถือได้ว่าผู้คัดค้านเป็นผู้สืบสิทธิของนาย อ. ย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์มรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอถอดถอนผู้ร้องออกจากการเป็นผู้จัดการมรดก และขอให้ตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้ร้องซึ่งเป็นพี่สาวร่วมบิดามารดาเดียวกันกับนางเอี่ยม แพทองคำ ผู้ตาย ให้เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอว่า ผู้คัดค้านเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายเอี่ยม แพทองคำ ซึ่งเป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายอยู่ ในขณะที่ผู้ตายถึงแก่กรรม นายเอี่ยมจึงมีฐานะเป็นทายาทโดยธรรมคนหนึ่งมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งจากกองมรดกของผู้ตาย ต่อมานายเอี่ยมถึงแก่กรรมลงและกองมรดกดังกล่าวยังไม่ได้แบ่งปันให้ทายาทผู้คัดค้านในฐานะทายาทโดยธรรมของนายเอี่ยม จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกของผู้ตาย ส่วนผู้ร้องมิใช่ทายาทโดยธรรมของผู้ตาย เนื่องจากยังมีทายาทในลำดับชั้นที่เหนือขึ้นไปและยังมีชีวิตอยู่ คือนางเอื้อนกับนางละออง ซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ส่วนผู้ร้องเป็นเพียงพี่น้องร่วมมารดาเดียวกันกับผู้ตาย แต่ต่างบิดา จึงไม่มีส่วนได้เสียในกองมรดก และไม่มีอำนาจร้องขอต่อศาลให้ตั้งผู้จัดการมรดก นอกจากนี้ผู้ร้องยังจงใจปิดบังจำนวนทายาทโดยธรรมและนำสืบพยานหลักฐานเท็จอีกทั้งทำผิดหน้าที่ในการจัดการทรัพย์มรดกส่อเจตนาทุจริต สมควรถอดถอนจากการเป็นผู้จัดการมรดกและแต่งตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายต่อไปด้วย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้องขอของผู้คัดค้าน คำคำร้องให้เป็นพับ ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องขอของผู้คัดค้านไว้เพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปแล้วมีคำสั่งใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำสั่งใหม่ ผู้ร้องฎีกา ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกา เนื่องจากศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ยังมิได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดในเนื้อหาแห่งคดี ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกา ศาลฎีกามีคำสั่งให้รับฎีกาของผู้ร้องไว้ดำเนินการต่อไป พิเคราะห์แล้ว คดีมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้คัดค้านมีส่วนได้เสียในทรัพย์มรดกของผู้ตายหรือไม่ เห็นว่า ตามคำร้องของผู้คัดค้านอ้างว่า ผู้คัดค้านเป็น

ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายเอี้ย แพทองคำ ซึ่งเป็นสามีโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ในขณะที่ผู้ตายถึงแก่ความตาย นายเอี้ยจึงมีฐานะเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตายและมีสิทธิได้รับ ทรัพย์สินมรดกของผู้ตายอยู่ส่วนหนึ่ง ต่อมาเมื่อนายเอี้ยถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินมรดกของนายเอี้ยซึ่ง ตามกฎหมายย่อมตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมซึ่งมีผู้คัดค้านซึ่งอ้างว่าเป็นภริยา โดยชอบด้วยกฎหมายของนายเอี้ยอยู่ด้วย ทั้งผู้คัดค้านอ้างว่าผู้ร้องมิใช่ทายาทโดยธรรมผู้มีสิทธิ รับมรดกของผู้ตาย เนื่องจากผู้ตายยังมีทายาทลำดับอื่นก่อนผู้ร้องซึ่งยังมีชีวิตอยู่ และผู้ร้องยัง ประพฤติตนไม่เหมาะสม ทำผิดหน้าที่ในการจัดการทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย สมควรถูกถอดออกจาก การเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายและตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย หากเป็นจริงตาม ข้ออ้างของผู้คัดค้านดังกล่าวถือว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้สืบสิทธิของนายเอี้ย ย่อมเป็นผู้มีส่วนได้เสียใน ทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอถอดถอนผู้ร้องออกจากความเป็น ผู้จัดการมรดก และขอให้ตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ สั่งให้รับ คำร้องของผู้คัดค้านไว้ชอบแล้ว ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้ เป็นพับ.

องค์คณะ

สบโชค สุขารมณ์ · เรวัตร อิศราภรณ์ · ม.ล.ฤทธิเทพ เทวกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/9079/2547>